

ÍME, A SZAKMA – EGY MEGYEI INTÉZMÉNYÉBEN – IMÍGYEN BECSÜLTETI NAGYRA MAGÁT

Beszélgetés a Pest Megyei Közművelődési Intézet igazgatójával és munkatársaival

A Pest Megyei Közművelődési Intézetben ülünk, a Városház utca vonzó épületében. A beszélgetés résztvevői: **Makra Borbála, Szádváriné Kiss Mária, D. Barabás Mária, Gaál Anna és Varga Zsuzsanna.** Arról beszélgetünk, hogy az intézmény, mint Pest megye művelődését meghatározó hely, milyen sajátosságokkal rendelkezik. Az igazgatótól tartja kézben a beszéd fonalát. Intézménytörténelmet mesél, szakterületeket és szakembereket mutat be, szövegre kéri őket.

Makra Borbála: Ez az intézmény 2002-ben indult, intézményvezető váltással, átszervezéssel. Az elődöket természetesen nem lebecsülve és nem megbántva, úgy gondolom, hogy rendkívül komoly hiányosságokkal és hátrányokkal indultunk, ami nemcsak a szakmai teljesítményben mutatkozott meg.

A különböző megyei intézményeket más időpontban és másként szervezték át, ezt az intézményt az elmúlt 14 évben többszörösen is. A valamikori nagy művelődési központot megszüntetve alakult a Pest Megyei Közművelődési Információs Központ, amelynek 3 igazgatója volt. 1996-ban az intézményt – szentendreiéig is megszüntetve – beköltöztették a megyeházára, ahol azóta is található. Rendkívül szerény, csak szakmai létszámmal, 5 fővel indult a szervezet, s próbálta megtalálni törvényi, jogszabályi háttér nélkül a feladatait, ami eléggé sokszínű is volt, és különböző módon minősítették akkori kollégáink.

Én arról tudok igazából beszélni, amióta engem kineveztek, valamint először megbíztak. Én azt gondolom, hogy egy intézménynek elsősorban is meg kell állnia a talpán, tehát számba vettük mindazokat a hiányokat, amelyek az intézmény szakmai működésének gátjai voltak. Az irodákat ki kellett festetni, mázoltatni kellett, be kellett szerezni azokat az alapvető szakmai eszközöket – a számítógéptől kezdve a telefonig, a fénymásológig –, amik technikailag is alkalmassá tettek bennünket arra, hogy ezt a legnagyobb megyét, 186 települési önkormányzatot, az ehhez tartozó intézményrendszert és a tematikus szakági területeket, valamint a civil szervezeteket kiszolgáljuk. Ez volt az első. Menet közben természetesen a létszám is állandóan változott. Az elmúlt időszakban sikerült egy szakmai létszámmal bővíteni az intézmény létszámát, de gyakorlatilag ebben az intézményben nincs adminisztrátor és nincs gazdasági vezető sem. Ez egy részben önálló gazdálkodású intézmény, ahol a munkatársak a szakmai munkájuk mellett elvégzik azokat a technikai, adminisztratív, szervezési feladatokat, amiket más nagyobb intézmények esetében egy apparátus végez. Ezért is ró ez az intézmény rendkívül sok feladatot a munkatársaira. Miközben szakmai hiányosságokat kellett pótolnunk, rendkívül sokat, nem egyszerre érkeztek a kolleganők, 2004 novemberére álltunk fel a jelenlegi létszámmal. Egy évvel ezelőtt. Ez nem egy hosszú időszak. Ebben a rövid időszakban viszont az intézmény meg tudta fogalmazni azokat a szakmailag markáns és prioritási feladatait, amikkel úgy gondolja, hogy ellátja a megyét.

Amikor a kollégákat megkerestük – közösen kerestük egymást –, át kellett gondolnom, s egy közös, együttes beszélgetésből alakult ki, hogy ki és mire tud vállalkozni. Nekem alapve-

tően az volt a szerencsém, hogy egyetlen egy kolléga kivételével mindenki Pest megyében él, s ezért, illetve a korábbi szakmai életükből adódóan jól ismerik Pest megyét. Nem ABC sorrendben: D. Barabás Mária, aki a honlappal, az informatikával foglalkozik, és a népművészettel. Valamikor ennek a jogelőd intézménynek volt a munkatársa, majd Budakalászon dolgozott, s én úgy gondolom, hogy az előző jogelőd intézményben szerzett tapasztalatokat. Szádváriné Kiss Mária Biatorbágyon volt intézményvezető, s Barabás Máriával együtt ismeri annak kistérségét is. Várnagy Enikő Budakeszről való, Varga Zsuzsanna Márianosztráról, én a Csepel-szigetről járok be minden nap. Gaál Anna Budapesten lakik, de voltak pest megyei kötődései, valamikor Vácott dolgozott.

Így állt fel az intézményünk, és így kezdte el szakmai elsősi feladatait. Úgy gondolom, hogy ma, egy év után, nemcsak a szakmának és a megyének, hanem országosan is látszik, hogy amire vállalkoztunk, azt maximálisan tudjuk teljesíteni.

Büszkén vallhatom, hogy a honlapunk prioritást kapott. Rendkívül hasznos, hogy a települési önkormányzatokban, illetve a közművelődési intézményekben valamint egyéb területeken dolgozó szakemberek el tudnak igazodni, merthogy Barabás Mária nemcsak hogy kitalálta a honlapot, hanem gondozza is. (A legnagyobb tévedés mindig abban van a honlap készítőknél, hogy úgy gondolják, hogy van egy informatikus, aki majd megcsinálja. Hát ez nem így van. Hogy ezt valaki tartalommal feltöltse, és hogy ez jól működjön, ahhoz jó közművelődési szakembernek kell lennie, a települési gyakorlatából tudnia kell, hogy mire van szüksége a kint élő, dolgozó kollégáinknak.) Honlapunk prioritásával is szeretnék tanítani, hogy a világ az informatika. És az információs tudásnak egy kis szegmense az, hogy a honlapot elkezdik használni, rajta keresztül megtanulnak dolgozni.

D. Barabás Mária: Én Hajdú-Bihar Megyében kezdtem, amikor a nagy Kölcsey megindult, amikor megnyitották, én még egyetemista voltam, ott végeztük a gyakorlatainkat, s láttuk, hogy micsoda nagy fellendülésben volt akkor a mi szakmánk, és tele optimizmussal. Ez volt a nagy intézmények kapunyitó időszaka, kiváló kollégák voltak, a nagy öregektől lehetett tanulni, én ott kaptam rá a módszertani munka ízeire. Boros Béláné Anika mellett voltam gyakornok, és jártuk és megismertük Hajdú-Bihar megyét, ez valahogy úgy beleivódott a gondolkodásomba is. Hogy soha nemcsak egy programot, önmagában tekintetem, hanem túlnéztem a peremén. Mindig azt kerestem, ami összekötheti más dolgokkal, ami izgalmas benne, amit ki lehet terjeszteni, amiből tovább lehet lépni, amit meg lehet mutatni. Utána kis idő múlva – mert közben még egyetemen is dolgoztam – Pest megyébe kerültem, Szentendrére, a nagy megyei művelődési központba, ahol sokan voltunk, nagyon jól kialakított szakági területeket vittünk, itt is nagyon bejáratott szakmaiságról lehetett beszélni. S már nem volt idegen számomra az, amibe csöppentem, hiszen ezt Hajdú-Biharból is hoztam magammal. S ezekkel a kollégákkal, akik büszke

és öntudatos Pest megyeiek voltak, nagyon sok mód volt arra, hogy járjuk a megyét. Volt saját gépkocsivezetője az intézménynek, gépkocsija, és ez nagyon sokat jelentett a kollégáknak is, hiszen a személyes kapcsolattartás és állandó kontaktus vitte előre a szakmát, és fontos volt mindenkinek. Ez az, ami most nekünk hiányzik. Mert nekünk erre nincs lehetőségünk, mert mi most itt egy irodaként működünk. Ezt kell pótolnunk egyéb csatornákkal, és erre nagyon jó a honlap és az újságunk, meg a rendezvények. Tulajdonképpen most, ami kihívást jelent a mi számunkra – erről sokat beszélgettünk egymás között is – az az, hogy elég nagy szakmai puttony van mindannyiunk hátán, és elég pontosan tudjuk a hosszú szakmai gyakorlatunkból, hogy mi kell a „terepen”. Nem tudományoskodást, nem elvont elméleti-eskedést várnak tőlünk az emberek, hanem konkrét gyakorlati segítséget. Ugyhogy mi erre törekszünk. Mindannyian és mindazokon a fórumokon keresztül, amik már a rendelkezésünkre állnak. Szádvári Mari, ahogy az újságot szerkeszti. Persze Borbála mindenben jelen van, és ez nagyon fontos. Úgy választotta ki a munkatársait is, hogy amit ő elgondolt ezekről a szakmai területekről, ahhoz választott szakembereket.

Makra Borbála: Újra kellett sodorni az intézményünkben az elengedett szálakat. Pest megye tradícióiból és a nagy intézményből adódóan, a sok átszervezéssel, rengeteg létszámcsoökkentéssel, a törvényi, jogszabályi háttérnélküliséggel olyan hiányok keletkeztek, amik kijelölték a munkánkat. Nem volt honlapunk hosszú éveken keresztül, illetve rendkívül szerény volt, miközben már mindenki tudta, hogy az nélkülözhetetlen. Vagy: mi kéthavonta adunk információt, szakmai tanácsadást, híreket a megyében – az információs lapunkon keresztül. Formájában és tartalmában egészen megújult a lap, aminek Szádváriné Kiss Mária a szerkesztője. Ő nem ezzel foglalkozott Biatorbágyon. Őt egy kicsit hagytam, hogy beleszeressen. Kicsit kényszerítettem is igazából, mert tudtam, hogy Pest megyének nincs olyan napi vagy havi lapja, folyóirata, mint más megyéknek. A mi lapunk jut el 1000 példányban az önkormányzatokhoz, közművelődési intézményekhez, civil szervezetekhez, egyéb szakági szakemberekhez. Ez rendkívül fontos, erről Mária fog beszélni. Ma már írnak az újságunkba a megyéből.

Szádváriné Kiss Mária: Én humán diplomával rendelkezem, és anélkül kerültem a biatorbágyi faluházba, hogy megfelelő szakmai képzettségem lett volna. Az is egy nagy szerelem volt, és ahogy Borbála mondta, lehet, hogy én hajlamos vagyok arra, hogy „szakmai szerelmekbe” bonyolódjak. Ez, amit itt most csinálok, kellett hogy nekem nagyon nagy kihívás legyen, mert bejönni egy intézményből – ahol először egyszemélyes házban dolgoztam, azt vezettem, napi kapcsolatban a településsel, velük együtt lélegezve, érezve a légkört, amiben értéket lehet és kell teremteni és közvetíteni – (a megyeházára, ami igaz, gyönyörű épület, de mégiscsak – egy irodába, ez azért elég nagy váltás. Most az újság számomra a feladat, „a szerelem”, a kapcsolat, de nem egy településsel, hanem egy egész megyével. Barabás Mari nézi, hogy mennyien látogatják a honlapot, én várom a visszajelzéseket, legyen az e-mail, levél, telefon. A visszajelzés mindannyiunk számára nagyon fontos.

Az cél is ebben a munkában, hogy ne legyen egyoldalú a kapcsolat. Ne lehessen azt mondani, „hogyan osztjuk az ígét a megyeházáról”. Miközben várjuk a visszajelzést, elvárjuk a

kollégáktól, hogy úgy küldjenek anyagot, hogy az ne csak programajánló legyen. Egy eseteírás, egy tudósítás példaértékű kezdeményezésekről, alkalmas rá, hogy szakmaiságot tudjunk bemutatni.

Az újság szerkezetét úgy alakítjuk, hogy megtörténjen az aktuális információk közvetítése, továbbadása – ez a lap egyik legfontosabb feladata. Ez az anyagunk most már annyira nagy terjedelmű, hogy nem fér a lapba, hisz van egy lapterjedelem, de a honlap miatt egyszerű a helyzetünk, mert ami nem fér a lapba, a honlapunkra mindig fel lehet tenni. Ez a két lehetőség nagyon jól kiegészíti egymást. (Még akkor is, ha sok településen nem érhető el közvetlenül az internet egy népművelő számára. Ha akarja, azért megtalálja a lehetőségét.)

Az írásos kommunikáció kiegészíti az elektronikus kommunikációt. Ketten együtt élnek, együtt tudnak hatni.

Az aktuális információk mellett a lapban a súly a példaértékű kezdeményezések bemutatására kerül. Ezekből a szakember, az egyszemélyes intézményvezető, de netán még egy nagyintézmény vezetője is, tanulhat, profitálhat. (Mindig megadjuk az információ-szolgáltató nevét, címét, hogy az olvasó élhessen vele. Meglegyen számára – akár a kapcsolatfelvétel – a bármely további lépés lehetősége.

Az újság jelentős lehetősége, s vállalt szerepe, hogy benne a szakma az értékeit felmutathatja. Egy szakma az identitását azzal is meghatározza, ha nyilvánvalóvá teszi az értékeit. Ha az értékes személyiségeit bemutatja, megbecsüli. Erre a lap rendkívül jó. Az interjúk arra való, hogy kicsit még közelebb kerüljünk emberekhez, szakemberekhez. És a szakmaiságukból tudjon tanulni az olvasó. Én azt gondolom, egymás megbecsülése szintén erősíti a szakmai identitást. És ez annál is inkább fontosabb, mert ma még egy települési önkormányzat nem feltétlenül van tisztában azzal, hogy mennyire fontos a települése fejlődése szempontjából ez a terület.

D. Barabás Mária: Azzal, ha bemutatjuk a szakmánkat, azokat az embereket, akik jelesek, a szakmánk becsületét, méltóságát, rangját is megadjuk. A szakmánknak – mint minden szakmának – küzdenie kell az önérvényesítéséért. Az ágazati vezetés számára is kell a közművelődési területnek bizonyítania, újra és újra. Amelyik terület hagyja magát, mostohagyerek marad. Miután mi ismerjük legjobban a szakmát – önmagunkat és egymást –, nekünk kell, hogy becsüljük, s hogy társadalmi szerepét ismertté tegyük. Ha ezt nem tennénk, ha nem mutatnánk fel szakmánk hasznát és az értékeit, ha a kollégáktól is nem várnánk el, hogy ugyanezt tegyék, akkor mit várhatnánk el a hozzánk való viszonyt és a felénk irányuló elvárásokat illetően.

Szakmai berkeken belül célunk a olvassátok, nézzétek, nézzétek! elérése. „Olvassátok, olvassátok, olvassátok, nézzétek, nézzétek! Menjete fel a honlapra.” El kell tudni igazodni. Hozzá kell szokni, hogy keresni kell az információt. Minden szakmabeli kell, hogy eligazodjon és versenyképes legyen a szakmán belül – legyen az idősebb vagy fiatal. A szakma is csak így lesz versenyképesek más szakmák között.

Szádváriné Kiss Mária: Az újság arculata már kifejez valamit. És a szakma szempontjából egyáltalán nem mindegy, hogy egy kéthavonta megjelenő folyóiratnak van-e, s hogy mi a súlya. Mint ahogy nem elhanyagolható ebben a tekintetben az intézmény honlapja sem. Egy honlapra vagy egy intézmény kiadványaira ránézve rögtön kialakul róla egy kép, azonnal adó-

A KÖZMŰVELŐDÉS SZERVEZETRENDSZERE

dik róla egy információ. Az rögtön azt mutatja, hogy komolyan lehet-e venni, vagy hova lehet helyezni az illető szervezetet. Információ a fenntartó felé, a társintézmények felé.

A kulturális területen hatványozottan fontos tényező az arculat. S ez felveti, amit én nagyon fontosnak tartok, az intézményvezető felelősségét, hogy – egy bizonyos költségvetésből – mit tartva hangsúlyosnak, mire mennyit biztosít. Borbála komolyan, nagyon végiggondolva tartotta fontosnak az első pillanattól, amikor az arculattervezés folyt, hogy erre a területre nagyon sokat kell áldozni. És látható, hogy van érzelme. A komolyságunkat, a súlyunkat mutatja. Ugyanúgy, ahogy minden intézmény esetében, mindenhol. Viszont – azt gondolom –, hogy nekünk, egy megyei intézménynek, a kiadványainkban, az összes megnyilatkozásunkban, az összes tevékenységi területünkön, amit vállalunk és csinálunk, annak példaértékűnek kell lenni – a települési intézmények és önkormányzatok felé. Hiszen mi másért lennénk mi intézet – ahogy a nevünk is mutatja. Megváltozott. Nem információs központ, hanem intézet. A mi fogalmaink szerint az intézet feltételezi a minőségi szakmaiságot. Ami támpont, amihez lehet viszonyulni, igazodni, kapcsolódni. Egy intézmény, amelyikben a szakemberek felkészültek, akiktől lehet tanácsokat kérni és kapni, s akiknek az elismerése megerősítés.

Makra Borbála: Azért ez egy hosszú folyamat lesz, tizennégy évet nem lehet egy év alatt behozni. És igazából ez egy olyan terület, ahol minden nap bizonyítani kell. Ami alapvetően fontos esetünkben, amivel kezdeni kellett volna, az az, hogy nem lehet figyelmen kívül hagyni a fenntartó támogatását. Amit itt kialakítottunk közösen, ahogy az intézmény létszámában, szakmai prioritásaiban felállt, mindezt a fenntartó oly mértékben támogatta, hogy több mint 30 Mft-os költségvetési támogatást kaptunk. Miközben – én nagyon jól tudom, hogy – több megyei intézmény sír, hogy összevont feladat van, alig jut a közművelődési tevékenységre pénz. Én bátran és nyugodtan mondhatom, hogy nem azon intézmények közé tartozom, akik sírnak-ríznak és panaszkodnak, hogy sülyedünk, hogy átszerveznek. (Mi ezt már régebben megéltük.) Sokkal indultunk, de képzett szakembereink vannak. (Közben Szádvári Mari is elvégezte a felsőfokú OKJ-s szaktanfolyamot.) És a legfontosabb, hogy a fenntartó elfogadja a mindenkori munkatervünkben azokat a prioritásokat, szakmai fontosságokat, amikkel hitelessé tehetjük magunkat Pest megyében. S ez a több mint a 30 Mft-os költségvetés. (Hozzá, hogy nekünk nem kell fenntartani intézményt, s rendkívül pozitív helyzetben vagyunk, mert ha minden kolléga időben gondolkodik, akkor csak egy megrendelőn múlik, és tisztán takarítva, kávétól kezdve a hangosításig mindent megkapunk. Ha én ezt önköltség formájában kivétem, akkor ez még a duplája annak, amit én itt helyben kapok a fenntartótól. S akkor még nem beszéltem a díszteremről, amit óránként 20 eFt + Áfáért adnak ki, s amit ingyen megkapunk. Igaz, hogy nem minden héten vagyunk ott, de úgy gondolom, hogy ez is egy rendkívül fontos dolog.)

Most végigmennék az intézmény prioritásain. Beszéltünk a honlapról, az újságról, beszélni kell a tájoltatásról. Ennek előzménye van, mindenki tudja, hogy a Nemzeti Kulturális Alap-program ezt kírta évekkkel ezelőtt, és az első fordulóban az akkori intézmény rendkívül szerényen szerepelt a pályázaton. Akkor párhuzamosan futott itt a megyeházán egy ún. Vármegyefesztivál, rendkívül komoly költséggel. Én úgy gondolom, hogy

ennek van és lehetne léte Budapesten is, csak nem ilyen PR-ral és nem ekkora költségvetéssel, hanem ennek a 10-szeresével. A vármegyeháza ugyanis egy irodai negyedben van, hiába vagyunk mi a Váci utcához, Vörösmarty térhez rendkívül közel, ez akkor is egy irodai negyed, ide már nem jönnek úgy az emberek. Nem tudom, hogy a vármegyefesztivállal az elődeink kiket akartak megszólítani, maga az ötlet nem rossz, hogy Pest megyeiséget bemutatni, de kinek? A belvárosnak? Budapestnek? Az ide érkező vidékieknek vagy a külföldieknek? Én úgy gondoltam, hogy sokba kerül ez az egy, két napos rendezvény, és nagy a hiány a kistélepüléseinkben a különböző színvonalas programokból. A Vármegye Fesztivál költségvetését önrészként, illetve jóval megemelve az önrészüket, az NKA-n elnyert pénzen mi tájoltatunk.

Ernek a gazdája Szádváriné Kiss Mária, aki naponta van kapcsolatban Pest megye kistélepüléseinek polgármestereivel, intézmények vezetőivel. Ezzel nem csak az a cél, hogy a polgármestert szólítsuk meg, s nem kizáró ok az sem, ha nincsen művelődési ház. Nekünk mindegy, hogy egy általános iskolában történik ez a tájoltatás vagy egy templomban. Az a lényeg, hogy a helyi társadalmat elérjük, meg tudjuk szólítani, és az alapvető fontosság ebben az, hogy nem mi mondjuk meg, hogy mit viszünk oda, hanem ők mondják, hogy mit szeretnének, mi az a tematikus műfaj, amit szeretnének kiválasztani. Van, aki a néptáncot szeretné, van, aki komolyzenei hangversenyt, más pedig kiállítását. Mária az, aki az intézmény elemi költségvetéséből, valamint az elnyert pályázati pénzből szervezi. Ezzel kapcsolat alakult azokkal a kistélepülésekkel is, akik soha nem fordultak hozzánk. Most, holnapután már esetleg megkérdezik egy falunapnál, mikulás programnál, hogy milyen műsort vegyene, szerkesszenek, vagy azt, hogyan kell megírni egy pályázatot. Úgy gondolom, hogy okoskodás helyett, egy élő kapcsolat alakul így ki, ami hétköznapi. S azon kívül, hogy megköszönik nekünk a programot, tulajdonképpen szervesen összekötjük magunkat. Elindult egy folyamat. És rendkívül hálásak.

Szádváriné Kiss Mária: A másik oldal is fontos, ezért hozzáfűzném, hogy ez a tájoltatás a megyében lévő amatőr művészeti csoportok, amatőr és hivatásos előadók számára is fellépési lehetőséget jelent. És egy fél mondat, a pontosság kedvéért. A tematikát ugyanis egy picit meghatározza – és ebben szoktak tévedésben lenni a települések – a pályázati kiírás. A nagy tematika általában a pályázati kiíráshoz igazodik, és azon belül, elég széles kínálatból választhatnak ők.

Makra Borbála: Önrésszel egy tisztességes játékterünk van a kiírástól függetlenül, mert mi sokkal nagyobb összeget fordítottunk erre, mint amit elnyerünk. Arról nem beszélünk még, hogy az arculatunkhoz hozzátartozik a pályázati borító, tartalomjegyzék, költségvetés, minden, de azért tévedésben van, aki úgy gondolja, hogy Pest megye egy rendkívül gazdag megye. Itt is vannak ún. végek. Tehát nekünk nagyon oda kell figyelniünk. Kistélepüléseink is vannak, 99 fős települések is. Tradicionális városaink is vannak, de ha egy Szolnokhoz hasonlítom Ceglédet, nem lehet hozzá hasonlítani. Vagy a 60.000 lélekszámú, 1950-ben ide csatolt Érdet, a legnagyobb faluból lett városunkat. Persze van rendkívül gazdag településünk, de azért a mi szakmai tanácsadásunk ott is jelen van. Nyilván nem a programoknál. Ha a kiadványaink eljutnak, és hogyha megkérnek bennünket a törvényből adódó, ellátandó szakmai ta-

nácsadó feladatokra, akkor azokat ingyen és bérmentve ellátjuk, amit a közművelődési rendeletünk is kimond. Ezt mind azért tehetjük így, mert a fenntartónak köszönhetően itt egy folyamatos növekedés van. Ami számomra is nagy bizalmat ad. Maga az alelnök úr is, aki a kultúrát felügyeli és gondozza, látja, hogy ez nem egy fiatal csapat, de mindent megtesz annak érdekében, hogy megfeleljen a törvényi, jogszabályi és a megyei rendeletben meghatározott feladatoknak.

A honlap, az újság, a tájoltatás után térnek rá a statisztikai adatszolgáltatásra, arra a prioritásra, amiben bízom, hogy 2006-ban ki fog teljesedni. Amikor ideérkeztem, és megbíztak ennek az intézménynek a vezetésével, akkor nagyon szerényen küldték be a megyéből a kötelező adatszolgáltatást. Most kitaláltunk erre egy szerény kis kiadványt, ami nem egy elemző kiadvány, hanem egy tükörkép. Mert hogy reagál egy polgármester, ha én benne vagyok, hogy nem szolgáltatam adatot, és a mellettem lévő település pedig, igen. Hát, ez nem esik a legjobban. Ezzel a kis praktikával sikerült komoly változásokat elérni. Bízunk benne, hogy a (rejtetten elért) adatszolgáltatási fegyelem mellett, most már a minőség is fog változni. Mert ezzel még gondok vannak. Biztosan más megyék is tapasztalják, de nem biztos, hogy megfogalmazzák – én ezt merem vállalni –, hogy nem mindig értik, tudják, hogy a mi statisztikánkba mit kell beleírni pontosan. Ez egy nagy probléma. Ezt a munkát Várnagy Enikő végzi.

Nem lehet elkerülni azt a fontos dolgot sem, ami mindannyiunk számára nyilvánvaló, Miskolcon is kiderült, hogy az ERIKANET gondozásában Pest megye az első ötben benne van, nagyon sok pénzt áldozunk erre. Persze vannak a rendszernek hibái, de a jövő az, hogy ezt tölteni kell. Az egy kicsit fájdalmas számomra, hogy bennünket, megyei intézményeket nem igazán kérdezték meg, hiszen ennek a frissítése nagyon sok pénzbe kerül. Ehhez mi úgy tudunk hozzájárulni, hogy az intézmény a közművelődési rendelet végrehajtása érdekében kísérleti jelleggel bevezetett egy kistérségi szakmai kollégiumot. Nem a statisztikai kistérségekről beszélek, ezt az óriási megyét próbáltuk lefedni, és az ún. volt járási központi intézményeket, személyesen az intézmények vezetőit kerestük meg. Először azzal, hogy segítenének-e, hiszen ez a 6 fős létszám nem elegendő arra, hogy ellássuk feladatainkat, és kint legyünk a kistérségekben, illetve a megyében. Úgy gondoltuk, ha felosztjuk a megyét – és 16 embert felkértünk, egyénileg szerződöttünk velük –, akkor először készül egy óriási nagy adatfelmérés, mert ez az intézmény rendkívül szerényen rendelkezett adatokkal. Az, hogy hány ház, hány közösségi, hány főfoglalkozású... stb. Én merem állítani, hogy sok esetben a valóság és a statisztikai adatszolgáltatás nem csúszik egybe. Óriási különbségeket mutat. Szeretnénk volna igazából választ kapni.

Ez a program 2002-ben indult, az első részében adatgyűjtés folyt. Nagyon sok pénz ment ebbe a rendszerbe, így tudtuk feltölteni a MKIR rendszert, majd ez átemelődött az ERIKANET-be, és folytatjuk természetesen. Minden fórumon, minden alkalommal, az újságtól kezdve mindenhol, megragadjuk az alkalmat, és felhívjuk a figyelmet, hogy ezt a rendszert tölteni kell, és akkor lesz friss, ha segítenek és beküldik.

Vannak olyan települések és intézmények, amelyek rendkívüli módon élnek ezzel a lehetőséggel, s vannak olyanok, amelyek nem. A feldolgozás, pontosan azért, mert ez kísérleti jelleggel megy, azt nem mondom, hogy a legtökéletesebb, de nyertünk az idén is adatokat. Tudunk az ERIKANET-en és a

saját adatbázisainkon változtatni. De tovább kell lépni, és meg kell találnunk, hogy hogyan lehet. Mi az a szakmai tevékenység, ahol a 10 embert partnerként tudjuk alkalmazni, kint a területen. Ez a jövő évi nagy feladat, hogy ezt végleg megoldjuk.

Emellett szervezzük – a NKÖM támogatásával és önerővel – a szakmai kistérségi beszélgetéseket, mert a 6 szakmai kistérségben mindenhol szeretnénk megjeleníteni. Természetesen ez a 6 ember nem tudja havonként csinálni, tehát ez negyedévente történik. S úgy gondoljuk, ha végigérünk, akkor talán meg tudjuk keresni azokat a pontokat, ahol a Budapesttel határos településeink, az agglomeráció közösen, együtt tudna dolgozni. Ez még a jövő títka. (Erről sokan beszélnek, de ez így megfoghatatlan. Végig kell érni, meg kell tapasztalni, hogy ott, ahol a kerülettel kapcsolódás van, mit, hogyan tudunk elképzelni, tovább gondolni. Én bízom benne, hogy ez a csapat jövőre ezt is ki fogja találni. Ez az, aminek még nagyon komoly prioritása van az intézmény életében.

Gaál Anna, amikor megérkezett, két nagy feladat várt rá. Fehér folt volt az intézményünk életében a képzőművészet és a színháztársaság. Ez utóbbi területén külső munkatársakkal dolgoztunk együtt, voltak segítők. De mi úgy gondoltuk, hogy új alapokra kéne helyezni a színháztársaságot, s elindítani képzéseket. Tapasztaltuk azt, hogy a felmenő rendszerű versmondásoknál alulfejlesztettek, valami probléma van, s ennek alapvetően a képzés az oka, hogy nincsenek megfelelő szakemberek... Meg kellett találnunk azokat, akik hajlandóak eljönni a képzéseinkre. Annak akkor érkezett, amikor ebben az ügyben vergődöttünk. A másik ugyanilyen vergődésünk ebben a nagy megyében az amatőr képző és iparművészeti terület volt.

Mert arról még nem is beszélgettünk, hogy D. Barabás Mária még a folklór és népművészeti, tárgyalkotó ügyeket is viszi, amivel a felmenő rendszerhez kapcsolódtunk.

Úgy gondolom, sok feladatot kellett megfogalmazni és végiggondolni. Hogy mink van és hová akarunk eljutni, és e közben milyen lépéseket akarunk tenni. Tehát, hogy honlapot akarunk, és az nem elég, hogy azt egy informatikus kezelje, hanem egy szakembernek szakmailag kell végiggondolni, hogy mit tartalmazzon. Az újságnál ugyanígy. Hogy nemcsak formailag, hogy megjelenjünk, és akkor letudtuk, hanem, hogy az legyen értékközvetítés, tájékoztatás, és visszautalni állandóan. A tájoltatásnál ugyanígy, hogy akármennyire is a XXI. század elején tartunk, igenis tudomásul kell venni, hogy vannak kisteleplések, ahol még a legkevesebb pénzt sem tudják erre fordítani. Bár állítom, hogy minden települési önkormányzat a nem kötött állami normatíván felül áldoz az összevont feladatra. Nem lehet őket azzal vádolni, hogy elhanyagolják, csak ugye a kistelepléseknek nincs annyi bevételi forrása, hogy erre a feladatra többet tudjanak szánni. És akkor itt jön a szerep, amit Mária is mondott, hogy nem tudálékoskodni, nem okoskodni kell, hanem ha arra van szükség, akkor műsort kell kiközvetíteni az ő igényeik alapján, az ő elvárásainak megfelelően, hogy ők ott helyben megerősödjenek. Vagy mintát adjunk. Akkor azt kell csinálnunk.

Itt térek vissza a színháztársasághoz és képzőművészetéhez, ami úgy gondolom, hogy ebben az évben rendkívüli módon sikerült.

Gaál Anna: Pont egy éve kerültem az intézményhez, és ez a két terület számomra mindig kedves volt, és végigkísérte az életemet a pályán. Dolgoztam Vácott, ahol általános helyettese

A KÖZMŰVELŐDÉS SZERVEZETRENDSZERE

voltam az intézménynek, tehát a szakmai munka irányítása tartozott hozzám, de ez egy városi intézmény volt, jóllehet megyei szakfelügyeletben is részt vettem. Így azért bizonyos területeken a megyét is megismertem. De dolgoztam Zala megyében megyei intézménynél is és városi intézménynél is, tehát vannak viszonyításaim. A megyei intézménynél a Művészeti és Műsor Osztályt vezettem, a színház, a színjátszás és a képzőművészet mindig kedves volt számomra. Aztán néhány éven át a Képző és Iparművészeti Lektorátusnál is dolgoztam, ahol a hivatásos művészekkel kerültem kapcsolatba. Részemről a szerelem ezen területekhez kötődik, mi itt valamennyien – a többiek szájából is elhangzott –, a szakmánkba vagyunk elsősorban szerelmesek. Azt hiszem, hogy ezen a területen mindenki csak egyfajta megszállottsággal tud szívvel-lélekkel részt venni és dolgozni. Ez a megszállottság, ez a fajta szerelem közvetít – a kollégák és a civilek felé.

Borbála említette a szakmai kollégiumot, és a szakmai kistérséget. A szakmai kollégium által feldolgozott adatlapokon keresztül kezdtem ismerkedni a megyével, a megye intézményeivel. Ezeknek az adatlapoknak a feltárása során derült ki, hogy melyek azok az intézmények a megyében, ahol adottak a feltételek, egyrészt vannak alkotó közösségek, másrészt olyan kiállítótermek vagy kiállításra alkalmas termek, ahol be lehet mutatkozni, ahol az amatőrök helyet kaphatnak arra, hogy megmutassák, min dolgoznak. Ahol vannak alkotó közösségek, ott azért már valami elindult. De sok helyen nagyon mostoha körülmények között.

A szakmai kollégium anyagaiból kiindulva, az adatlapokból, amiket a 16 szakmai kistérségből küldtek be, feltárult előttem, hogy hol vannak olyan települések, ahol az amatőr képző és iparművészetben belül komoly eredményeket tudhatnak maguk mögött, és hol, ahol csírájában már található valami, valami már elindult. Szerettem volna ezeket a kapcsolatokat tovább építeni.

A kapcsolatfelvétel megtörtént, sikerült megismerkednem olyan alkotóközösségekkel, akikkel a jövőt szeretném felépíteni. A cél az, hogy a képző és iparművészetet a megyében átfogóan átlátni, s létrehozni egy képzőművészeti tanácsot a jeles alkotóközösségek vezetőiből, a legjobb alkotókból és olyan hivatásosokból, akikről nem idegen az amatőrökkel való foglalkozás. Hogy kapaszkodókat, lehetőséget tudjunk teremteni annak érdekében, hogy fejlődhessenek.

Ebben a megyében nagyon sok alkotó dolgozik, de azzal is szembe találtam magam, hogy rendkívüli rossz, elhanyagolt helyzetben élnek és dolgoznak. Ki vannak szolgáltatva az adott közművelődési intézmény hol rossz, hol még rosszabb, hol éppen elfogadható anyagi körülményeinek, illetve adott esetben az önkormányzatok kénye-kedvének is, akár ott lebeghet a fejük felett, hogy most vagy ki kell költözniük, vagy maradhatnak esetleg.

35 olyan település van a megyében, ahol számottevő képzőművészeti tevékenység folyik, és ezeken a településeken többnyire az amatőr alkotók is jelen vannak.

A feltáró munka és az ismerkedés megerősített abban, hogy ez a terület hosszú évek óta nem kapott a súlyának, eredményeinek megfelelő támogatást. A legtöbb települési intézmény – nehéz anyagi helyzete miatt – kevés segítséget tud adni a területén élő amatőr alkotóknak.

Intézményünk szándéka és a felmerült igények egybe estek, csak a segítségnyújtás módját kellett megtalálni. Az azonban

nyilvánvaló volt, hogy segíteni csakis azokkal a települési vagy térségi közművelődési, oktatási intézményekkel és az őket fenntartó önkormányzatokkal együttműködve tudunk, ahol az alkotó közösségek működnek.

Az utóbbi években a triennálé rendszerben működő XIX. Országos Képző- és Iparművészeti Tárlat felhívásának népszerűsítése és a megye képzőművészeti életének, alkotó közösségeinek megismerése – számomra – egybeesett.

Kísérletképpen – a pályázati felkészülést segítő – néhány településen előadással, műbírálattal egybekötött konzultációt szerveztünk az alkotók számára. A programok sikere megerősített bennünket abban, hogy ezekkel, az ilyen jellegű a foglalkozásokkal tehetünk a legtöbbet a megye amatőr képzőművészeinek a fejlődéséért.

Ezeknek a képzési alkalmaknak koncentráltabb formája lehet – az ugyancsak terveink között szereplő – nyári alkotó táborok szervezése, valamint az országos tárlatokhoz való csatlakozás mellett, a felező időben megrendezésre kerülő megyei kiállítások.

Természetesen a most megrendezett Pest Megyei Tárlathoz hasonlóan minden tervünket a társintézményekkel együttműködve fogjuk megvalósítani. Ezen a területen is lépésről lépésre kívánunk haladni. A megyei tárlat és a konzultációk iránti érdeklődés bizonyítja, hogy Pest megye képzőművészeti életében komoly szerepük van az amatőr alkotóknak. A programoknak a társintézményekkel közösen történő megvalósítása pedig arra bizonyíték, hogy jól működik a speciális helyzetünkből fakadó módszertani központi szerepünk. A Pest Megyei Tárlathoz kapcsolódó, azonos címet viselő kiadvány megjelentetése pedig – úgy gondoljuk – intézetünk nélkül nem valósulhatott volna meg, és ez a hiánypótló kiadvány visszamenőleg és előre is sok mindent reprezentál; számunkra legfőképpen azt, hogy e szakterület felkarolásával jó úton járunk.

A színjátszás területén az utóbbi években külső munkatárs látta el a legszükségesebb feladatokat, miközben Pest megyében az amatőr színjátszásnak komoly hagyományai vannak.

A szakterülettel való ismerkedésem a XIV. Weöres Sándor Gyermekszínház Találkozó megyén belüli körzeti, majd regionális rendezvényeinek szervezésén keresztül történt, ami módot adott a viszonylag gyors és pontos állapotfelmérésre, és a tapasztaltak alapján a feladatok meghatározására.

Könnyen megállapítható volt, hogy elsősorban az általános, és az alapfokú művészeti iskolákban, szép számban működnek színjátszó csoportok, szakkörök, azonban komoly hiányosság mutatkozik a csoportokat vezetőik képzettségében. Közülük évek óta több csoport is részt vett ugyan a Weöres Sándor Gyermekszínház Találkozó körzeti bemutatóin, de többségük a megmérettetésen rendre kiesett. Nem elegendő, ami elhangzik a bemutatókon, a zsűri tagjaival biztosított konzultációkon. Ez nem helyettesítheti a képzést.

A csoport- és szakkörvezetők egy része – mivel már részt vett drámapedagógiai képzésen – azzal a bizonyossággal vette kézbe egy-egy gyermekcsoport irányítását, hogy sikerre viszi azt. Végül a bemutatón átélt kudarc gyakran kedvét szegte vezetőnek és csoportnak, így a következő találkozóra már nem is jelentkeztek, sőt gyakran fel is oszlottak.

Feladataink, lehetőségeink meghatározásánál elsősorban azt tartottuk szem előtt, hogy nem vesztet kárba az a tiszteletre méltó akarat, rengeteg munka, amit egy-egy produkció létreho-

zása jelent. Első lépésként tehát a gyermekcsoportok vezetőit szólítottuk meg és – műhelymunka keretében megvalósuló, gyorsan hasznosítható, színjátzó-pedagógiai ismereteket is nyújtó – képzésre hívtuk őket. A nagy érdeklődés mellett elindított Szakmai Műhely foglalkozásaira a Közkincs Program keretében kiírt pályázaton sikerült támogatáshoz jutnunk, így fejlesztő programunkat a régió amatőr színjátzó műhelyében tovább vihetjük.

Képzésünkben kiváló, országosan elismert, nagy gyakorlat-tal rendelkező szakemberek vesznek részt, az ő közreműködésükkel a jövőben akkreditált képzés meghirdetésére, szakmai-módszertani kiadványok megjelentetésére is készülünk.

A Pest megye gyermekszínházában szaktekintélynek számító csoportvezetőkkel (Fodor Mihály, Kis Tibor, Lapu Mária) a gyermekszínház alapjainak megerősítését tűztük ki célul. Ezt a munkát a képzéseken kívül nyári gyermekszínház-tábor szervezésével kívánjuk megerősíteni. Az így megteremtett erős alapokra épülhet majd a diákszínház területén jelentkező feladatok kitűzése, de mivel itt is lépésről-lépésre szeretnénk haladni, ezek a későbbi terveink között szerepelnek.

Makra Borbála: Várnagy Enikő foglalkozik a statisztikával és az ERIKANET feltöltésével, ezen kívül vannak olyan kezdeményezései, szakmai műhelyek – mint pl. a Dunakeszi Művelődési Központtal együtt szervezett Özvegy Klub.

Új titánunkat kell még megemlíteni, aki idén végzett főiskolán, művelődésszervező szakon, és a számítógép zsonglőre: Varga Zsuzsanna. Ő sok mindent tud segíteni a kollégáknak az ifjúsági területen. Most kezdünk gondolkodni, hogy 2006-ban mi az az új feladat, amit ő megszeretgethet, aztán amikor elkészül a munkatervünk, belevág, mert belefáradt egy kicsit, hogy állandóan körülötte vagyunk, és állandóan a segítségünkre van.

Varga Zsuzsanna: az ifjúsággal kapcsolatban. Ez a fajta munka úgy indult el itt az intézményben, hogy egy előzetes felmérést csináltunk arról, hogy hogyan működnek ifjúsági csoportok, akár törvényes keretek között bejegyzett szervezeteikként, akár non-formális csoportként.

A felmérés: megcéloltuk ezzel a kérdéssel az önkormányzatokat, illetve a művelődési házakat. A felmérésből kiderült, hogy nagyon sok helyen nincs párbeszéd az ifjúsági csoport, a művelődési ház és az önkormányzat között, s ennek segítésére 2-szer 3 napos képzést, tréninget szerveztünk, bentlakásos formában, Kismaroson, amelynek nagyon nagy sikere volt. Erre a tréningre meghívtuk az önkormányzat képviselőit azokat a kollégákat, akik akár a közművelődés, akár kifejezetten az ifjúsági és sportbizottság tagjaként foglalkoznak ezzel a területtel, a művelődési házak szakembereit és az ifjúsági csoportok képviselőit. Úgy gondolom, hogy az ott lévőknek nagyon nagy segítséget nyújtott. Velük tartjuk a kapcsolatot, de nem annyira aktívan, ahogy szeretnénk. A jövőben erre próbálunk nagyobb hangsúlyt fektetni.

Makra Borbála: Nem lehet kihagyni azokat a szakmai képzéseket sem, amelyekkel az intézmény foglalkozik – szakterületenként. Ezeket most nem sorolnám fel. Viszont azt gondolom, hogy a szervezet szempontjából nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy vannak olyan szakmai civil szervezetek, mint a Tárgyalgató Népi Mesterségek Pest Megyei Egyesülete, meg a Pest Megyei Népművelők Egyesülete, meg a Pest Megyei

Népművészeti Egyesület, ami most átalakult. Gyakorlatilag úgy gondolom, hogy mindegyik szervezett mellett, előtt, mögött vagyunk, szakmai segítséggel és financiálisan is. A Pest Megyei Népművelők Egyesületével közös elgondolásunk az Ezüst Gyűrű, amelynek az ötletgazdája, átadásának ünnepi bonyolítója vagyunk, s némi financiális részt is az intézményünk vállal. Úgy gondoltuk, hogy a kistéleplések intézményeiben dolgozó kollégáink megbecsülése érdekében – akiket soha senki nem fog felterjeszti, hogy elismerje a hétköznapi munkáját –, felhívjuk rájuk a figyelmet. A gyűrű feltétele, hogy Pest megyében kellett, hogy a munkaviszonyából töltsön 10-15-20-25-30 évet.

Miután kiváltunk a Magyar Népművelők Egyesületéből, úgy elnökségi tagként is elmondhatom, hogy létrehozott az egyesület egy komoly díjat, a Fekete Dió-díjat. Az a kolléga kapja, aki tevékenységével, emberségével kitűnik a többi közül. A Népművelők Egyesületének kibővített elnöksége teszi a személyre vagy közösségre a javaslatot – de teheti bárki a megyéből is. Óriási eredménynek tartjuk, hogy ezt a Fekete Dió Díjat a megyei önkormányzat befogadta, s a civil kezdeményezések elismerései között a megyei ünnepségen adhatjuk át. Ilyen a Népművészeti Egyesület díja, ami egyazon ünnepségen (most szombaton) lesz kiosztva. Egy kistéleplés művelődési ház vezetője kapja az idén.

A balatonszemesei továbbképzést akkor kezdte az egyesület, amikor a PMKI még rendkívül szerény lábakon állt, 10 évvel ezelőtt. Tenni akartunk a kistélepléseken dolgozó kollégákért. Ez alkalom arra is, hogy a hivatásos előadók aktuális témáit lehozzuk, ami őket érdekli, tájékoztatókat kapjanak, pontos információkat. Az esti beszélgetések jók az egymással való kapcsolatteremtésre, a szakmai gondolkodás alakítására. A sikerélmények, a bánatok mind szóba kerülnek, és minden, ami erről a szakmáról szól. Rendkívül sikeres az összejövetel. Ott tartunk, hogy 88 ember részt vesz, s ez egy nagyon nagy szám. Nem csak a közművelődési intézményekből jönnek, hanem önkormányzatoktól, vagy pl. művelődési bizottsági elnökök. Azt gondolom, hogy sikerült megnyernünk ezzel a szakmai továbbképzéssel is a kollégáinkat, és tényleg óriási sikere volt.

Együtt töltve egy beszélgetésnyi időt az intézmény vezetőjével és négy kollégával, a vége felé az az ember érzése, hogy nem véletlenül nagy a híre ennek az intézménynek. Példaértékű, ahogy együtt gondolkodnak, s egy irányba húznak. Minden bizonytalanságon is áll ez, hogy az intézmény vezetője – egy elismerten jó szakember – gondosan ügyelt a kollégák kiválasztásánál, s olyanokat keresett, akik hasonlóképpen múlttal rendelkeznek a szakmában, annak minden tapasztalatával.

– Jól látom? Mennyi ebben az eltökéltség látszó intézményalakításban a véletlen szerepe?

Makra Borbála: Ez azért nagy kérdés. A tudatosság áll, de a helyzethez hozzátartozik, hogy én itt nem akartam intézményvezető lenni. A helyzet teremtette, hogy az lettem. A családi elkötelezettségeim miatt úgy gondoltam, hogy elsősorban anya és nagymama szeretnék lenni. Aztán az élet úgy hozta, hogy felismerve, hogy helyzet van, vállaltam egy feladatot. Nagyon-nagyon sokat dolgoztam egy-két kollégával, és akkor úgy gondoltam, hogy nem állhatok úgy föl, hogy az én nevemhez tapad, hogy az intézmény széttűlik. Ez volt az első, ami fontos volt. A másik az, hogy miután én 30 éve vagyok a pályán – most jutott eszembe egy több mint 25 évvel ezelőtti ugyanilyen

A KÖZMŰVELŐDÉS SZERVEZETRENDSZERE

beszélgetés – én egy elkötelezett közművelődési szakember, népművelő vagyok, aki szerelmes a szakmájába. Tanultam és tudatosság van bennem. Azt gondolom, hogy építeni kell, kis lépésekben. Megfoghatóan be kell bizonyítani minden egyes mondatunkkal, az intézmény arculatával, a leveleink formájával, kiadványainkkal, szakmai elképzeléseinkkel, a munkatervünkkel – mind a fenntartóknak, mind a megyei települések önkormányzati, közművelődési szakembereinek –, hogy mi valami fontosat csinálunk együtt. Erősítjük egymást, miközben a szakmát többszörösen próbálják gyengíteni. Én hiszem, hogy minden kollégánknak át kell adnunk az érzést, hogy erős láncszem. Ha mi – szakmailag – nem mutatunk példát, ha nem segítjük, nem erősítjük őket, ők egyedül maradnak, a szakma pedig szétcsúszik.

Varga Zsuzsanna: Talán azért lehetünk ennyire sikeresek, mert Borbála ki tud várni. 2003-ban bízták meg, és sokaknak lehet, hogy a 2003-2004 I. féléve úgy tünhetett, hogy lemaradunk dolgokról, hogy nem kapcsolódunk be, nem csináljuk. Azt mondta Borbála, hogy lemaradunk, de jövőre úgy nyúlunk bele, hogy tudjuk, hogy honnan indulunk, és mi a célja annak. Ettől válik tapinthatóvá a tevékenységünk sikere. Hogy úgy érezzük, hogy lehet időnk kezdeni az alapoktól, és tudjuk a célt.

D. Barabás Mária: Ha már itt tartunk, hogy tudatosság, meg szerelem, akkor annyit hadd tegyek hozzá, hogy a tudatosság mellett még az volt fontos számomra, hogy Borbálának az volt az első kérdése, hogy mit gondolsz, mit kellene megújítani az intézményben. Mi az, ami neked itt nem tetszik, amit szerinted, meg kellene csinálni. A honlapra gondoltam. Akkor azt kérdezte, hogy van kedved megcsinálni? És elindulhattam ezen az úton, és megcsinálhattam.

A másik dolog, hogy bármit csinálunk, akár a honlapot, akár mást, bárki bárminek a témagazdája, úgy csináljuk ezeket a dolgokat, hogy beleszeretünk egymás szerelmébe, s összegabalyodnak úgy a gondolataink, hogy a végén már nem is lehet kibogozni, hogy igazából mi kié is. Tudjuk, hogy ő van megcímkézve, ő a téma gazda, meg azért több felelősséggel viseltetik a téma iránt, de mindenki apait-anyait belead. És szívvel, lélekkel azért az éppen aktuális feladatért dolgozik. És nincs semmi féle rivalizálás, amit én sok helyen tapasztaltam. Ez hála Istennek, itt hiányzik. Kevesen vagyunk, nincs is idő erre, nem is szabad ennek teret engedni. És ezért van, hogy a megyei kollégák között, bármit csinálunk, arra mindig van partner. A mindennapi robotjuk mellett, mondjuk, ha megfáradnak is sokszor, azért, ha nyújtjuk a kezünket, mert segítség, partner kell, akkor mindig adódik olyan, aki a megyéből mellénk áll, és együtt lehet vele csinálni, válllvetve.

Gaál Anna: És adott esetben ugyanolyan örömmel fogadja a mi megkeresésünket, mint ahogy mi, ha keresnek minket. S adott esetben kiderül, hogy nekik is van valami kicsi, és van már egy alap, amit leraktak, de nem tudnának tovább lépni, s akkor jövőnk mi, egymásra találunk és megcsináljuk közösen, és az mindannyiunké. Tudjuk, hogy előbbre jutottunk ismét.

A másik, amit már Bori és Mari is mondott, hogy igen, adott esetben jön egy ötlet, valaki felveti, s utána akár vitatkozunk is, de az ügy mindenki számára egyformán fontos, és nagyon jó dolog születhet abból, ami a vita végén megfogalmazódik. Tehát erősítjük egymást.

Szadváriné Kiss Mária: Az együttgondolkodás az egy kulcsfogalom. Szakmailag képzett emberek, minőségi munkát végeznek úgy, hogy az igény megvan mindannyiunkban. Ugyanaz a magas, szakmai minőségi igény van meg. Arra, hogyha valamit teszünk, az olyan legyen. És az együttgondolkodási képesség ezekkel és a szükséges készségekkel eredményezi, hogy egy vitának mindig eredménye van. Megjegyzem, hogy – emberek közössége ez a csapat is – az emberi konfliktusok is emberi módon, és a szakma érdekében tudnak megoldódni. Nekem a másfél évben ez a tapasztalatom. Ami még nagyon fontos, amit én hiszek, vallok, és tapasztaltam, amit a régi közmondás is tart, hogy „A fejtől bűzlik a hal”, ez tökéletesen igaz. Mert minden szervezet, minden intézmény olyanná válik, amilyen a szervezet vezetője. Addig, amíg emberek dolgoznak egy rendszerben, és addig, amíg emberek működtetnek valamit, addig úgy hiszem, hogy ez így lesz, és így is kell lennie. Éppen ezért ez egy rendkívül meghatározó dolog, hogy milyen ember van egy szervezet élén.

Makra Borbála: Én pedig úgy folytatnám, hogy miután ilyen elkötelezett és nagyon jó szakembereim vannak, a szakmai és erkölcsi megbecsülésen túl mindent megteszek annak érdekében, hogy a szakmai juttatások, közalkalmazotti juttatások megjelenjenek az ő személyes életükben. Én úgy gondolom, hogy ez nagyon fontos egy kiegyensúlyozott szakmai légkörhöz. Legyen minden feltétel biztosított. Harmonikus körülmények között szakmai, erkölcsi diadalok. Hogy sokan látogatják a honlapot, sokan jönnek el a képzésre, sokan olvassák az újságunkat, egyre többen írnak az újságunkba, egyre többen küldik a statisztikát, az ERIKANET-et egyre többen töltik, egyre több önkormányzat kér igazgatói véleményezésre szakmai tanácsot, vagy éppen intézményi átszervezésre. Én azt gondolom, hogy ez itt mind kell. És az utolsó mondat jogán azt tudom még mondani, hogy Cegléden volt egy kistérségi megbeszélés, ahol a kollégáim mind ott voltak, s a megyei kulturális alelnök hangoosan kimondta, 100 ember előtt, hogy erre az intézményre rendkívül büszke. Tehát nemcsak a kollégáktól kapunk szakmai visszajelzéseket, hanem a fenntartótól is. Aki nemcsak személyemet becsüli meg, hanem az összes munkatársamat, s ezt nyilvánosan tolmácsolja is. Azt, hogy igenis érti és érzi, hogy honnan indultunk és hová érteztünk el, és hogy mi tényleg a szakmánkért tettünk, és rendkívül igényesek vagyunk, maximumisták vagyunk, magasra emeltük a mércét. Gondolva arra, hogy példát mutatva tudjuk szolgálni a közművelődés ügyét.

– *Íme, a szakma, egy megyei intézményében, imígyen becsülteti nagyra magát. Köszönöm az együtt töltött időt.*

Mátyus Aliz

